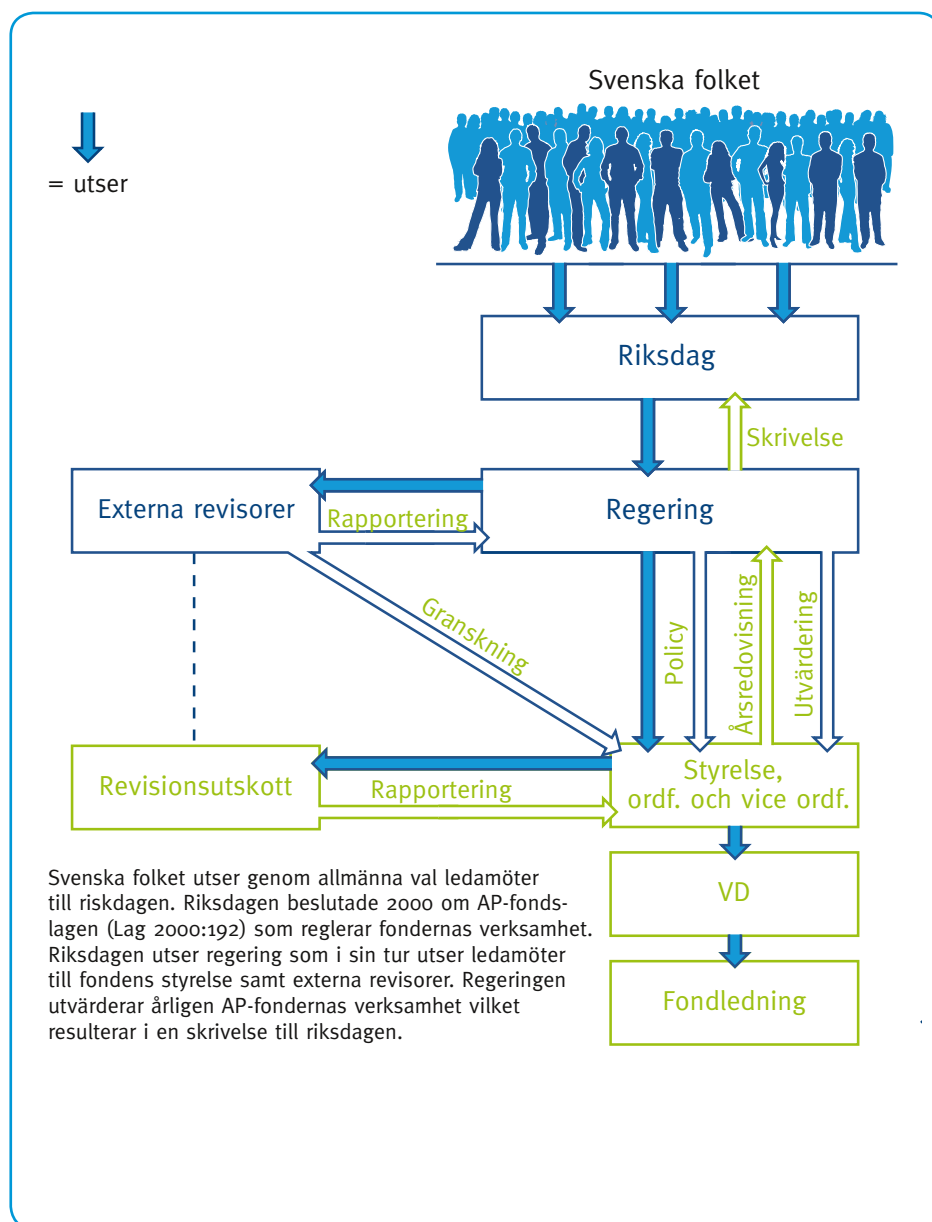

Fondstyrningsrapport

Första AP-fonden avlägger fondstyrningsrapport och tillämpar därmed Svensk kod för bolagsstyrning i den mån det passar fondens organisationsform. Kodens regler är dock inte tillämpliga i alla delar eftersom Första AP-fonden är en statlig myndighet (för detaljer se fondens hemsida www.ap1.se).

AP-fonderna är mer självständiga än flertalet myndigheter eftersom verksamheten endast regleras i lag och inte i föreskrifter. Fondernas styrelser liksom externa revisorer utses av regeringen.

På regeringens uppdrag utvärderas samtliga AP-fonder varje år. Granskningen resulterar i en skrivelse till riksdagen. Skrivelsen för verksamhetsåret 2005 (2005/06:210) var den första som byggde på en av regeringen nyskriven policy för styrning och utvärdering av AP-fondernas verksamhet.

Styrelsen

Första AP-fondens styrelse består av nio ledamöter som samtliga utses av regeringen. Regeringen utser tillika ordförande och vice ordförande. Bland övriga ledamöter föreslås två av ledamöterna av organisationer som företräder arbetstagarintressen och två av organisationer som företräder arbetsgivarintressen. Fondens VD är inte ledamot av styrelsen.

Samtliga ledamöter i fondens styrelse omvaldes 2008. Ledamöternas förordnande gäller till dess att fondens balans- och resultaträkningar för 2008 har fastställts. I samband med att ny ledamot utses anordnar fonden en särskild genomgång av fondens verksamhet.

Arvoden och andra ersättningar till styrelseledamöterna bestäms av regeringen. Helårsersättning uppgår till 100 000 kr till styrelsens ordförande, 75 000 kr till vice ordförande och 50 000 kr till övriga ledamöter. För medlemmar av styrelsens revisionsutskott tillkommer en årsersättning på 15 000 kr.

Arbetsordning

Styrelsen ansvarar för Första AP-fondens organisation och förvaltningen av fondens medel. Styrelsens arbete styrs av den av styrelsen årligen fastställda arbetsordningen.

Styrelsen fastställer årligen fondens verksamhetsplan, mål och riktlinjer för placeringsverksamheten, budget, riskhanteringsplan och ägarpolicy. Styrelsen utser även fondens VD och delegerar ansvaret för den löpande förvaltningen till denne.

Styrelsen ska sammanträda minst fyra gånger per år. Fondens externa revisorer rapporterar till styrelsen minst en gång per år.

Utskott

Styrelsen har inom sig utsett två utskott, ett revisionsutskott och ett ersättningsutskott.

Revisionsutskottet bereder styrelsens arbete i frågor rörande intern kontroll, operativa risker, finansiell rapportering och revision. Beslutsrätten och ansvaret i dessa frågor ligger dock hos hela fondstyrelsen. Under 2008 har utskottet bestått av styrelsens vice ordförande Håkan Tidlund samt styrelseledamöterna Katja Elväng och Per Nordberg. Utskottet har sammanträtt tre gånger under året.

Ersättningsutskottet bereder styrelsens arbete i frågor rörande ersättningsfrågor. Under 2008 har utskottet bestått av styrelsens ordförande Anna Hedborg samt styrelseledamöterna Anna Ekström och Tor Marthin. Utskottet har sammanträtt en gång under året.

Styrelsearbetet 2008

Under 2008 har styrelsen haft sju protokollförda sammanträden. Vid styrelsemötena har i

genomsnitt åtta styrelsemedlemmar varit närvarande.

En av styrelsens huvuduppgifter är att diskutera och ta ställning till referensportföljens sammansättning mot bakgrund av fondens åtaganden i pensionsystemet. Under 2008 har fokus på denna fråga varit särskilt stor med anledning av beslut om ny ALM-portfölj och implementering av densamma, både före och under finanskrisen. Utöver styrelsemötena har ett särskilt styrelseseminarium om ALM-frågor hållits.

Redovisning av den löpande kapitalförvaltningen och riskrapportering har också varit stående punkter på dagordningen. På ett av styrelsemötena utvärderade styrelsen sitt arbete under det gångna året.

Fondledning

Första AP-fondens styrelse har delegerat ansvaret för den löpande förvaltningen till fondens VD. I fondens ledningsgrupp ingår, förutom VD, cheferna för extern förvaltning, affärsstöd och riskkontroll, strategisk tillgångsallokering, valuta/Treasury, HR samt informationschefen.

Ersättning till VD utgörs av fast lön samt avgiftsbestämd pensionsavsättning motsvarande 30 procent på utgående lön. För den lönedel som ger allmän pensionsrätt reduceras pensionspremien till 11,5 procent. Ersättning till övriga ledande befattningshavare fastställs av VD och utgörs av fast lön samt pensionsavsättning i enlighet med gällande pensionsavtal för anställda inom bank. Första AP-fonden tillämpar marknadsmässig lönesättning.

Revisorer

Första AP-fondens revisorer utses av regeringen. Nu gällande förordnande, som delas av Anna Peyron och Lars Bonnevier, båda från Ernst & Young, trädde i kraft den 18 juni 2008. Uppdraget gäller intill dess att fondens resultat- och balansräkning för 2008 fastställs. Anna Peyron är utsedd av regeringen som samordningsansvarig för granskning av samtliga AP-fonder. Lars Bonnevier är utöver uppdraget som revisor i Första AP-fonden även förordnad tillsammans med Anna Peyron i Andra, Tredje, Fjärde och Sjunde AP-fonden.

Revisorerna avger en revisionsberättelse över sin granskning. Revisorerna rapporterar direkt till styrelsen i en skriftlig revisionsrapport och genom en muntlig presentation.

Revisorerna deltar vid minst ett styrelsemöte per år. Därutöver hålls möten mellan revisorerna och styrelsens ordförande eller revisionsutskottet vid behov. Revisorerna lämnar årligen även en muntlig rapport till Finansdepartementet.

I revisorernas uppdrag ingår granskning av den löpande verksamheten, förvaltningen, årsbokslutet samt årsredovisningen. Revisorerna uttalar sig om räkenskapshandlingar och kapitalförvaltning på grundval av sin revision. I uppdraget ingår också att granska att Första AP-fonden följer de av fonderna fastställda redovisnings- och värderingsprinciper samt att upprättade räkenskapshandlingar ger en rättvisande bild av verksamheten.

Översikt över närvaro och arvode för styrelsens ledamöter 2008

	Utsedd på förslag av	Närvaro styrelse- möten	Arvode	Revisions- utskott	Närvaro revisions- utskott	Ersättnings- utskott	Närvaro Ersättnings- utskott	Arvode utskotts- arbete
Anna Hedborg, ordf.	–	7/7	100 000		–	Ordförande	1/1	
Håkan Tidlund, v.ordf.	–	6/7	75 000	Ordförande	3/3	–		15 000
Anna Ekström	Arbetsstagarorganisation (SACO)	7/7	50 000			Ledamot	1/1	
Katja Elväng	–	6/7	50 000	Ledamot	3/3	–		15 000
Anders Knape	Arbetsgivarorganisation (Sveriges Kommuner och Landsting)	6/7	50 000		–	–		
Christina Lindenius	–	7/7	50 000		–	–	1/1	
Tor Marthin	–	5/7	50 000			Ledamot		
Per Nordberg	Arbetsgivarorganisation (Svenskt Näringsliv)	6/7	50 000	Ledamot	3/3	–		15 000
Erland Olauson	Arbetsgivarorganisation (LO)	5/7	50 000		–	–		

Rapport om intern kontroll och riskhantering

Enligt lagen (2000:192) om allmänna pensionsfonder (AP-fonder) ansvarar styrelsen för fondens organisation och förvaltning av fondens medel. I detta ansvar ligger att tillse att fonden har en god intern kontroll vilket också är i överensstämmelse med en styrelses ansvar enligt den svenska aktiebolagslagen och den svenska koden för bolagsstyrning.

Denna rapport är sammanställd i enlighet med den svenska koden för bolagsstyrning, punkterna 10.5 och 10.6 och begränsas därmed till intern kontroll över finansiell rapportering. Avrapporteringen överensstämmer med den uppdelning som används i COSO, det internationellt mest etablerade ramverket för att beskriva ett bolags interna kontroll. Rapporten är inte del av de formella årsredovisningshandlingarna och har inte granskats av revisorerna. Med finansiell rapportering menas här den av styrelsen godkända externa rapporteringen, vilken sker i samband med halvårsbokslut.

Bevakning, analys och rapportering av den interna kontrollen sker av två funktioner inom fonden. Funktionen Riskkontroll har sitt fokus inom finansiella risker medan Compliance Officer främst arbetar med operativa risker och regelefterlevnad. Båda funktionernas arbete sker oberoende i förhållande till övrig verksamhet och rapporterar direkt till VD.

Kontrollmiljö – fondstyrning

Styrelsens ansvarsområden regleras i lagen om allmänna pensionsfonder. Årligen fastställer styrelsen ett styrdokument i vilket styrelsens och verkställande direktörens roller och ansvar samlas. Dokumentet omfattar ett flertal policyer, riskhanteringsplan, rapportplan samt definierar ansvarsområden och befogenheter.

Det finns en väl förankrad riskkultur i fonden, vilket bland annat beror på att framgångsrik kapitalförvaltning bygger på förmågan att identifiera, analysera och hantera risker utifrån ett riskmandat.

Viktiga delar i denna kultur är en transparent redovisning av affärsverksamheten och en dualitetsprincip för hantering av affärer. Detta innebär bland annat att hela organisationen kan följa affärsverksamheten via ett gemensamt systemstöd samt att affärstransaktioner kräver ett godkännande av såväl fondens finansadministration som placeringsenheter.

Därutöver finns etablerade och dokumenterade rutiner för värderingar av finansiella instrument och väldefinierade beslutsstrukturer för hantering av den löpande verksamheten.

I förebyggande syfte inriktas arbetet med riskhantering inom fonden på att undvika oönskade finansiella risker samt minimera de operativa riskerna. Detta arbete kombinerat med en stark riskkultur medför en hög intern förståelse för behovet av den interna riskkontrollen.

Riskbedömning

För att säkerställa den finansiella rapporteringen och identifieringen av operativa risker, genomförs på uppdrag av styrelsen en årlig återkommande översyn av fondens processer och dokumenteringen av dessa.

Utfallet av översynen rapporteras till styrelsen. En viktig del i denna översyn är bokslutsprocessen som beskriver värdering, avstämningar och kontroller av värdepapper i samband med bokslut. Bokslutsprocessen ligger till grund för den externa finansiella rapporteringen.

Utöver en generell granskning av processerna fastställer verkställande direktören efter samråd med Compliance Officer årligen områden som ska prioriteras och specialgranskas. De enheter inom organisationen som berörs av granskningen deltar aktivt under analysarbetet som baseras på en självvärderingsmetod. Arbetet resulterar i en värdering av identifierade risker och förslag till åtgärder. Fondens Compliance Officer leder analysarbetet och ser till att föreslagna åtgärder genomförs.

Kontrollstruktur och aktiviteter

Den finansiella informationen analyseras och kontrolleras av fondens finansadministration, controller- respektive riskhanteringsfunktioner. Dessa funktioner bekräftar genomförda interna kontroller och ger sitt utlåtande om förvaltningen till verkställande direktören. Kontrollaktiviteten sker med stöd av fondens portföljhanteringssystem (Dimension) och risksystem (Wilshire).

Kontrollfunktionen är till stor del inbyggd i systemen. Dessa system producerar också underlag för olika riskanalyser, vilket skapar god struktur för att såväl förebygga som att identifiera oönskade risker. Risker identifieras genom den process som beskrivits ovan med fokus på de risker som ur ett fondperspektiv betraktas som väsentliga. Den dynamiska hanteringen av prioriterade risker medför att det sker en kontinuerlig utveckling av den interna riskkontrollen.

Riskhanteringsfunktionen som bevakar de finansiella riskerna inom fonden utfärdar riktlinjer för internkontrollrutiner, bevakar efterlevnad och utfall av dessa. Fondens Compliance Officer bevakar de operativa riskerna,

kontrollerar att fondens policyer och styrdokument efterlevs samt samordnar den årliga översynen av operativa risker.

Processbeskrivningen och de godkända kontroll- och uppföljningsrutinerna fungerar som styrdokument för fondens riskhanteringsfunktion och Compliance Officer.

Information och kommunikation

Styrelsen informeras regelbundet om fondens finansiella ställning och resultat. Styrelsen erhåller en resultat- och avkastningsrapport månadsvis samt en fullständig balans- och resultaträkningsrapport kvartalsvis. Rapportering av fondens finansiella ställning och risktagande rapporteras också vid samtliga ordinarie styrelsemöten.

Den finansiella informationen som lämnas av verkställande direktören till styrelsen följer fondens bokslutsprocess. Genom detta förfarande anses den externa finansiella rapporteringen vara säkerställd. Extern rapportering sker i samband med hel- och halvårsbokslut.

Alla policyer och instruktioner inom området intern kontroll kommuniceras tydligt och är tillgängliga för alla anställda på fondens intranät. Transparensen gäller även den dagliga interna risk- och resultatrapporteringen som också återfinns på fondens intranät.

Uppföljning

Riskhantering och intern kontroll är en ständigt pågående punkt på dagordningen vid fondens ordinarie styrelsesammanträden. Verkställande direktören rapporterar då om prioriterade riskområden. Styrelsen godkänner samtliga finansiella rapporter före publicering.

Styrelsen för fonden är ytterst ansvarig för den interna kontrollen. Styrelsen utser inom sig ett revisionsutskott för att bereda bland annat frågor som rör den interna kontrollen.

Med anledning av oron på de globala finansiella marknaderna under 2008 har fondens styrelse och revisionsutskott specifikt behandlat fondens risktagande mot banker och andra finansiella aktörer. Utöver genomgångar av limiter på banker har stor vikt lagts vid fondens positioner i derivatinstrument och värdepappers likviditet.

Styrelsen har beslutat att inte införa en internrevisionsfunktion för att följa upp kvaliteten i de befintliga internkontrollerna utan har vid behov anlitat externa konsulter för detta arbete. Riskhanteringsfunktionen och Compliance Officer rapporterar till revisionsutskottet vid dess sammanträden. Revisorerna rapporterar löpande till revisionsutskottet och till styrelsen i samband med årsbokslut.

Styrelsen

Anna Hedborg, född 1944

Ordförande. Invald i styrelsen 2000. Civ. ek. Generaldirektör i Socialdepartementet.

Håkan Tidlund, född 1943

Vice ordförande. Invald i styrelsen 2003. Ordförande i styrelsens revisionsutskott. Företagsekonomisk examen. Ordförande i Svenska Filminstitutet. Styrelseledamot i Premiepensionsmyndigheten PPM.

Anna Ekström, född 1959

Invald i styrelsen 2002. Utsedd på förslag av arbetstagarorganisation (SACO). Jur. kand. Ordförande i SACO och AEA. Vice ordförande i Konsistoriet för Uppsala universitet. Styrelseledamot i AMS och Länsstyrelsen i Södermanlands län.

Katja Elväng, född 1947

Invald i styrelsen 2007. Civ. ek. VD för Didaktus AB. Ordförande i Swedcarrier AB samt styrelseledamot i Didaktus AB och Milagro Business Partner AB.

Anders Knape, född 1955

Invald i styrelsen 2007. Utsedd på förslag av arbetsgivarorganisation Sveriges Kommuner och Landsting (SKL). Ordförande, SKL och SKL Företag AB. Vice ordförande i KPA AB, Europarådets byrå, EU:s regionkommitté, och CEMR. Ledamot av Karlstads kommunfullmäktige, adjungerad till Moderata samlingspartiets partistyreelse.

Christina Lindenius, född 1964

Invald i styrelsen 2005. Civ. ek. VD i Sveriges Försäkringsförbund och i Försäkringsbranschens Arbetstagarorganisation (FAO). Styrelseordförande i Trafikförsäkringsföreningen (TFF) samt i Svensk Försäkrings Administration AB. Styrelseledamot i Försäkringskassan, SNS Stockholm samt i Svenska ICC.

Tor Marthin, född 1944

Invald i styrelsen 2006. Civ. ek. Ordförande i Brandkontoret, AMF Pension Fondförvaltning AB och Folkhem Byggnads AB. Styrelseledamot i Stiftelsen för finansforskning och ledamot i Aktiemarknadsnämnden.

Per Nordberg, född 1956

Invald i styrelsen 2007. Civ. ek. Utsedd på förslag av arbetsgivarorganisation (Svenskt Näringsliv). Vice VD och CFO Sandvik.

Erland Olauson, född 1949

Invald i styrelsen 2006. Jur. kand. F.d.1:e vice ordförande och avtalssekreterare, LO. Ledamot i AMF-bolagen, Arbetsdomstolen och Aftonbladet. Ordförande i Arbetets Museum, LO-data AB, LO servicecenter AB och LO-Tidningen AB.

Ledningsgrupp

Johan Magnusson, född 1959

VD, anställd 2008.

Tidigare ledande befattningar på SEB Wealth Management och ABB Investment Management. Ekonom.

Styrelseledamot i Vasakronan.

Anders Rahmn, född 1951

Chef Affärsstöd och Riskkontroll sedan 2000, anställd 1990 och ledamot av ledningsgruppen sedan 1998.

Civ. ek.

Tidigare befattningar på Riksrevisionsverket och Socialdepartementet.

Nadine Viel Lamare, född 1967

Informationschef sedan 2001, anställd 1992 och ledamot av ledningsgruppen sedan 2004.

Civ. ek., AFA, CEFA.

Tidigare chef för fondens uppföljning och utvärdering.

Cecilia Thomasson Blomquist, född 1963

Chef Valutaförvaltning och Treasury sedan 2000, anställd 1997 och ledamot av ledningsgruppen sedan 2006.

MBA, Civ. ek., AFA, CEFA.

Tidigare befattningar på NCC Treasury AB och inom NCC koncernen.

Rikard Kjörling, född 1959

Chef Extern Förvaltning, anställd och ledamot av ledningsgruppen sedan 2004.

Civ. ek.

Tidigare befattningar på SEB Asset Management, SEB Investment Management och Trygg-Hansa.

Marina Westman, född 1960

Personalchef, anställd januari 2008. Ledamot av ledningsgruppen sedan augusti 2008.

Personalvetare.

Tidigare HR-befattningar inom SEB-koncernen.

Andrejs Landsmanis, född 1952

Chef Strategisk Tillgångsallokering, anställd och ledamot av ledningsgruppen sedan december 2008.

Ekonom.

Tidigare befattningar på Länsförsäkringar och SEB Wealth Management.